

SCENARIUSZ LEKCJI DO KSIĄŻKI „BIAŁY PTAK”

J.R. PALACIO

GODZINY WYCHOWAWCZEJ, ETYKI, FILOZOFII

LUB WARSZTATÓW PSYCHOLOGICZNYCH

Czas trwania zajęć - 1 lub 2 godziny lekcyjne

Temat: Dobro czy zło? Czyli jak hodować w sobie dobrego wilka.

Cele lekcji:

- uczeń/uczennica wie, skąd może brać się zło
- uczeń/uczennica ma świadomość, że w człowieku tkwi zarówno pierwiastek dobra, jak i zła
- uczeń/uczennica snuje refleksje na temat człowieczeństwa i bycia po właściwej stronie barykady

Grupa docelowa:

- SP, klasy 7-8 i szkoły ponadpodstawowe

Formy pracy:

- praca indywidualna, grupowa i w zespole klasowym

Metody pracy:

- pogadanka, burza mózgów, dyskusja sterowana, pytania sokratejskie

Materiały dydaktyczne:

- książka „Biały ptak”, materiały plastyczne, kartki do flipcharta

1. Część wprowadzająca

Nauczyciel/nauczycielka wita się z uczniami, pyta o ich samopoczucie i podaje temat oraz cel lekcji.

2. Część główna

Macie Państwo do dyspozycji karty pracy z wieloma zadaniami. Oczywiście wybór należy do Was. Scenariusz to luźna propozycja, z której możecie skorzystać. Tu znajdziecie kilka metod pracy oraz propozycje zabaw i ćwiczeń, które mogą być inspirujące i przydatne podczas zajęć o wartościach etycznych. Wzmacniają one poczucie wspólnoty, przynależności do grupy, ucą współpracy i empatii. Jednak dobór zadań, metod i form pracy zależy tylko od Was, potrzeb, oczekiwań, poziomu i wieku Waszych uczniów i uczennic. Wskazane byłoby, aby dzieciaki wcześniej zaznałomiły się z książką „Biały ptak”, która jest rekomendowana od 12 roku życia.

- Nauczyciel pyta uczniów i uczennice, co rozumieją przez zwrot „mieć w sobie pierwiastek dobra i zła”. Ich zadaniem jest stworzenie asocjogramu, mind map na ten temat. Uczniowie i uczennice prezentują swoją pracę na forum. **(KARTA PRACY NR 1)**
- Po prezentacji dzieciaki czytają fragment książki (str. 42–43) rozmowy Sary z jej tatą, w której padają słowa: „Wierzę, że wszyscy mają w sobie światło. Ono pozwala nam zajrzeć do serc innych, zobaczyć tam piękno. Miłość. Smutek. Ale niektórzy stracili to światło. Mają w sobie ciemność, więc tylko ją widzą w innych. Ciemność. Nie piękno. Nie miłość”. Nauczyciel pyta, jak dzieci rozumieją te zdania i czy znają ludzi ze swojego otoczenia, którzy „mają w sobie ciemność”.
- W kolejnym zadaniu uczniowie i uczennice zastanawiają się, skąd w ludziach tyle zła, przytaczają przykłady z literatury, a ci, którzy znają książkę, podają przykłady z „Białego ptaka”. Po kilku minutach dokonują refleksji i wypowiadają się na forum. **(KARTA PRACY NR 2)**
- W kolejnej części zajęć dzieciaki pracują w grupach. Na początku ich zadaniem jest stworzenie kreatywnej pracy na temat „radzenia sobie z ciemnością (ze złem)”. Forma pracy dowolna, dzieciaki przypominając sobie historię Juliana i Sary szukają inspiracji. Po kilku minutach prezentują swoje prace na forum i dzielą się swoimi refleksjami. **(KARTA PRACY NR 3)**
- Nauczyciel czyta uczniom kolejny fragment rozmowy, a dokładnie Sary z jej tatą, gdy dziewczynka pyta, dlaczego Niemcy tak nienawidzą Żydów: „Dlaczego nas tak nienawidzą? Bo nie widzą naszego światła. I nie mogą go zgasić. Dopóki my świecimy, wygrywamy. To dlatego nas nienawidzą. Bo nigdy nie odbiorą nam światła. Rozumiesz, Saro?”<proszę o wstawienie numeru strony>. Inspirując się tym cytatem z książki, uczniowie i uczennice nadal pracując w grupie, mają za zadanie wytłumaczyć

co znaczy „Dopóki my świecimy, wygrywamy” w kontekście książki. Dzieciaki dzielą się swoimi spostrzeżeniami z klasą na forum. (**KARTA PRACY NR 4**)

- W kolejnym zadaniu dzieciaki dopisują ciąg dalszy dialogu Sary z jej tatą (str. 43), rozwijając wątek światła/ciemności, dobra/zła. Po kilku minutach prezentują swoje prace na forum. (**KARTA PRACY NR 5**)
- Na ostatnim etapie lekcji dzieciaki zastanawiają się, co może pomóc w „robieniu dobra”. Tworzą kreatywne prace na ten temat, mając do dyspozycji materiały plastyczne, i wypowiadają się na forum grupy. (**KARTA PRACY NR 6**)

3. Część podsumowująca

- Po krótkiej pogadance nauczyciel/-ka podsumowuje oraz pyta uczniów, czego się dowiedzieli.
- Nauczyciel/-ka podsumowuje i mówi, że na dzisiejszej lekcji uczniowie i uczennice dowiedzieli się, jak ważne jest „hodowanie w sobie tego dobrego wilka”.
- Nauczyciel/-ka dziękuje za współpracę, uważność i zaangażowanie.

Przemek Staroń i Marta Młyńska